

..... Mere om tidlig indsats Studiebesøg i venskabsbyen Paisley.

Hvorfor lige Paisley? Eller hvorfor ikke?

Gladsaxe Familie- og Ungecenter er optaget af mange ting, der vedrører børnefamiliers trivsel og vilkår. Gladsaxe Kommune har de senere år haft fokus på tidlig indsats på småbørnsområdet. I Dansk Psykolog Forenings fagmagasin (25.januar 2016) stødte vi på et indlæg af børne- og ungdomspsykiater Søren Hertz, psykologerne Lene Gundersen og Jørn Nielsen, med overskriften "Tidlig indsats - men hvordan? En rejse til Skotland og tilbage igen". Vi blev ret hurtigt klar til at pakke kufferterne. Søren Hertz og co. stiftede bekendtskab med Dr. Harry Burns tanker i Ugeskrift for læger (13.11.2013). Han havde fokus på, hvad der forårsagede udsathed og hvordan marginalisering kunne imødekommes med tidlig indsats.

Dr. Burns har været rådgiver for den skotske regering og dermed haft stor indflydelse på den nationale strategi for børne- og ungeområdet i Skotland. Han var tidligere ansat som kirurg på et hospital i en del af Glasgow, der var præget af udsatte og fattige borgere.

Byen Paisley i Renfrewshire kommune er nabo til Glasgow og venskabsby til Gladsaxe, så vi rettede blikket mod Paisley. Paisley er med et indbyggertal på lidt over 70.000 Skotlands 5.største by. Den er hovedbyen i Renfrewshire county og ligger ca.11 km vest for Glasgow.

I hele Renfrewshire kommune bor ca. 175.00 mennesker.

Paisley har i næsten 200 år været kendt for sin væveindustri, det særlige Paisley mønster og Paisleysjalet. Vi har i øvrigt et fint sjal hængende i en montre ved kælderkantinen på Rådhuset.

I 1993 lukkede de sidste vandmøller og væveindustrien. Hermed mistede byen sit hovederhverv med alt, hvad det har haft af følger for befolkningen og byens samlede økonomi.

Dr. Burns grundlæggende tanker

Allerførst lidt pointer fra artiklen, der satte det hele i gang for os.

Der er naturligvis mange definitioner af tidlig indsats. Forfatterne til artiklen mener, at tidlig indsats må fokusere på samspil, fællesskaber, nødvendige processer og specifikke forhold i børn og unges opvækstbetingelser. Harry Burns forskning peger på sammenhænge mellem mange forskellige faktorer i menneskers liv. Han oplevede, at politikere, fagpersoner mm. ofte fik adskilt dét, der hænger sammen. Han understreger:

"Complex problems need complex solutions"

Burns taler om "circles of exclusions" og han er optaget af, at ekskluderende praksisser opretholdes, når fysisk og mental udsathed forstås som individuelle og biologiske anliggender.

Burns og den skotske regering arbejder ud fra en teoriramme der siger "Ændringer sker i kraft af vilje, teori og metode.

Og der lægges vægt på, at familierne involveres i deres forandringsproces. Ligesom der lægges vægt på, at der skabes forbindelse og langt højere grad af samarbejde mellem de forskellige sektorer, der typisk er en del af et barns opvækst. På denne måde skulle det blive muligt at bryde de ekskluderende processer.

I stedet for at tænke i at redde børn fra deres særlig vanskelige livsvilkår, har man en vision om "at gøre Glasgow til det bedste sted for et barn at vokse op" (citat fra artiklen. Gælder naturligvis bredere i den nationale strategi på området)

Denne involvering gjaldt således også for de forskellige fagfolk, børn og forældre, da man skulle udarbejde den nationale strategi på området.

De blev bedt om at byde ind med forslag til, hvad der kunne være godt og hensigtsmæssigt, for at bryde de ekskluderende processer. Altså bottom-up.

Det står selvfølgelig i kontrast til den tendens der er i tiden, med simplificerende løsningsmodeller af komplekse problemstillinger og "silo-opdelt" specialisering, som er mere top-down.

Et program blev til

Vi fik rigtig god hjælp fra Gladsaxe kommunes internationale sekretariat til at formidle kontakt til de rigtige mennesker i Paisley.

Vores kontakt blev John Trainer, der er Head of Early Years and Inclusion. Han havde et fornemt program for os. Vi besøgte 5 spændende institutioner og talte med forskellige fagfolk, alle med fokus på tidlig indsats og den særlig overordnet politik med overskriften GIRFEC (Getting it Right for Every Child).

Første dag besøgte vi Renfrewshire House, der er den kommunale forvaltning og vi talte med Susan Bell og Michael Harker der er hhv. Education Manager og Principal Psychologist.

Dernæst besøgt vi Families First, som er et eksempel på arbejdet med tidlig indsats for familier. Her talte vi med Frances Roberston og hendes team.

Om eftermiddagen besøgte vi Home Link Service, som er et tilbud til børn og unge på skolerne. Vi talte med tre medarbejdere fra tre forskellige distrikter/skoler.

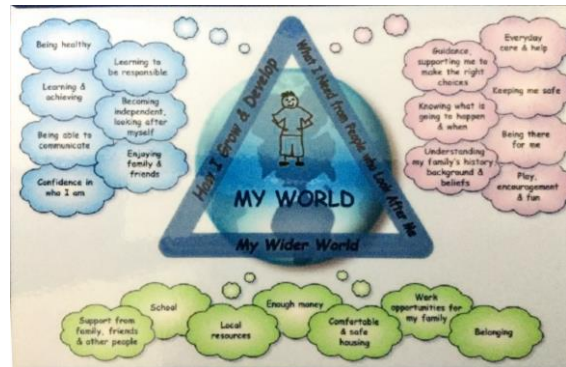
Næste dag besøgte vi Functional Family Therapy og talte med Programme Manager Russell Hamilton og hans stab. Derefter besøgte vi Arkleston Children's House, hvor vi talte med personalerne Michelle McCargo og Lillian Gallagher samt drengen Stefan, der velvilligt viste os rundt, fortalte om sin handleplan og spiste sammen med os, til det lækre måltid som vi fik serveret på børnehjemmet, tilberedt af deres faste madmor.

Det faglige program sluttede af med et møde med John Trainer, hvor vi fik mulighed for at få uddybet forskellige spørgsmål og i det hele taget få samlet op på vores oplevelser og indtryk.

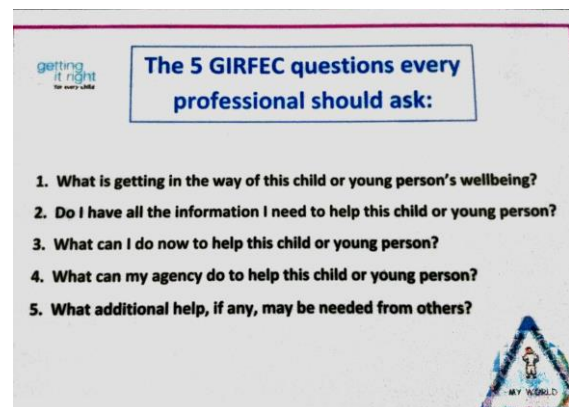
Og hvilke indtryk har vi så fået med os hjem?

Renfrewshire House: Vi blev præsenteret for den nationale strategi GIRFEC, som har til hensigt at give beskyttelse og sikkerhed for børn. Det er et helhedsorienteret syn, altså på den generelle trivsel såvel som på den faglige udvikling. Målet er, at alle børn i Skotland skal blive "Confident Individuals, Effective Contributors, Successful Learners, Responsible Citizens."

For at opnå det, iværksatte man fælles undervisning af de relevante fagpersoner på tværs af forskellige sektorer. Fx kender de alle "My World Triangle" og kan arbejde ud fra den.

Desuden kender alle, der arbejder med børn og unge, de 5 spørgsmål, som man bør stille sig selv, for at tilbyde den bedst mulige hjælp.

Alle børn, ikke kun "udsatte" børn tildeles en "named person". Dennes rolle er at være tovholder op igennem barnets opvækst, og således sikre samarbejde på tværs af sektorerne vedr. barnet. Desuden blev vi optaget af, at de i særlig grad italesatte "nurturing", en bred men også meget konkret form for omsorg.

OUTCOMES FOR CHILDREN	
All children in Scotland should be: Confident Individuals; Effective Contributors; Successful Learners; Responsible Citizens	
Safe	Protected from abuse, neglect or harm at home, at school and in the community.
Healthy	Having the highest attainable standards of physical & mental health, access to suitable health care & support to make healthy & safe choices.
Achieving	Being supported & guided in their learning & in the development of their skills; confidence & self esteem at home, at school & in the community.
Nurtured	Having a nurturing place to live, in a family setting with additional help if needed or, where this is not possible, in a suitable care setting.
Active	Having opportunities to take part in activities such as play, recreation & sport, which contribute to healthy growth & development at home and in the community.
Respected & responsible	Should be involved in decisions that affect them, should have their voices heard and should be encouraged to play an active and responsible role in their schools & communities.
Included	Having help to overcome social, educational, physical & economic inequalities and being accepted as part of the community in which they live & learn.

Family First: En del af Paisleys Early Years Programme. Et lokalt forankret tilbud på den lokale skole til familier med børn, Tilgængelighed er vigtig for personalet, ligesom det er vigtigt at tilbuddet er frivilligt og at forældrene definerer deres egne behov. Der er derfor kun henvisningspapirer på ca.40% af familierne.

Det er vigtigt for personalet, at de kan møde familierne så fleksibelt som muligt, og ikke svarer familierne med "ikke mit bord". De taler om, at de laver terapi i en social og relationel kontekst og at det er vigtigt for dem at gå i partnerskab med forældre og børn. For at give borgerne bedst mulig service består teamet af familiekonsulenter med baggrunde som terapeut, boligrådgiver, jobkonsulent, rådgiver på varme/energiområdet, juridisk og økonomisk rådgiver.

Der er forskellige "værksteder", hvor familierne kan gå hen og deltage, efter interesse og behov. Det skal gerne være lærerigt og hyggeligt at være med i en gruppe. Gruppernes titler kunne være "Dads Woodwork", "Bingo, Books and Buns", "Active Mums", "Baby Massage", "Couples Cooking", "Cooking on a Budget", "Plants, Play and Pasta", "Cocktails, Cake and Karaoke", osv

Der er stort fokus på mulighed for individuelle samtaler og fællesskaber i grupper.

Home Link Service: Et tilbud primært forankret på skolerne med fokus på alt, hvad der måtte være for, at børn kan trives i skolen og modtage undervisning på bedst muligt grundlag. Deres funktion er også at samarbejde med familierne om dette. Der er i alt ca. 45 home link medarbejdere, fordelt på 3 teams. De har forskellige spidskompetencer. Nogle ved fx rigtig meget

om søvn og kan give løsningsfokuseret hjælp til forældre til autistiske børn. Nogle ved meget om læsestimulering. De har en national læsefigur, der hedder Bookbug, og med den afholdes arrangementer med historiefortællinger o.l. på skolerne og bibliotekerne. Man gør meget ud af at lære børn om, hvem der er forfatter og hvem der er illustratør og i det hele taget at blive aktive brugere af bibliotekerne og de biblioteksbusser, der kører rundt. Alle børn får tre bøger i løbet af deres barndom, fra starten. Desuden afholder de møder i hjemmet, afholder gruppeforløb for børn og/eller forældre med forskellige relevante emner. De kan give støtte og vejledning til lærere og pædagoger og i det hele taget være forbindelsesled mellem barnet/familien og forskellige instanser.

Personalet og nye ansatte opdateres hvert år i GIRFEC og som i Family First gælder det, at det skal være let tilgængeligt for familier, lærere og pædagoger at komme i kontakt med relevant hjælp.

Functional Family Therapy: Et korttids terapeutisk tilbud til familier med unge. Formålet er at hjælpe familiemedlemmerne til at forstå hinanden på en ny måde. Det er essentielt, at der arbejdes med at skabe sikkerhed, ligesom der arbejdes med de styrker og de funktioner, der virker for den enkelte familie.

Samtalerne foregår hjemme hos familien og man håber på, at de forandringer der sker derfor bliver hjemme i familien og ikke "forlades" i Rådhusets samtalerum.

Arkleston Childrens House:

Huset vi kom til var fhv nybygget, lækkert og lyst, også indretningen var indbydende og hjemlig. Børnene havde store fine værelser, eget bad og toilet. Der blev serveret lækkert tilberedt sund mad af stedets faste madmor. Børnene og de unge er repræsenteret i ansættelsesudvalget, når nye stillinger bliver opslået, ligesom de bliver inddraget i at lave deres egen udviklingsplan på alle de områder af deres liv, der er relevant, fx i fht uddannelse, sundhed, familie og venner, omsorg, inklusion, kort sagt alle de før nævnte punkter (SHANARI) fra GIRFEC. Denne plan laves med barnet på en stor planche, hvor der snakkes om, hvad der skal gøres, hvordan og af hvem, osv.

Opsamling med John Trainer: Der var mange ting at samle op på og der er for så vidt stadig mange spørgsmål, der kunne stilles. Og selv om meget er sammenligneligt mellem Paisley og Gladsaxe, er der naturligvis meget der er forskelligt. De taler jo skotsk! Så måske er der noget væsentligt som vi har misset.

Der er en anden kultur for frivillige organisationers andel af finansiering af det sociale arbejde end her i DK.

Og skolebørn går i skoleuniform, for at mindske mulighed for eksklusion pga tøjet. Men bortset fra al den slags, så fortalte han om alle de mange undersøgelser, der er lavet blandt børn og unge, såvel kvalitative som kvantitative undersøgelser. På basis af disse, gjorde man op med dyre og ineffektive tilbud og det helt store fokus blev relation og omsorg. Hvert 3. år følges undersøgelsen op og hver skole får udarbejdet en rapport om netop deres børns trivsel.

Omsorg i praksis

Der blev sørget rigtig fint for os, ikke bare i fht faglige input, men også på det mere omsorgsmæssige plan. Der var arrangeret afhentning på vores hotel om morgenen og kørsel mellem vores forskellige besøg, herunder også besøg på Paisley Museum og ikke mindst middag på en fornem Countryclub med Provost Anne Hall (borgmesteren) og de fleste af de folk vi havde talt med.

I det hele taget blev der sørget godt for os og der var god forplejning på vores besøg. Det var venlige og engagerede folk vi var sammen med.

Det er meget befordrende og inspirerende at komme ud i verden og besøge fagfolk, der arbejder **med og for** børn og familier, der på mange måder kan sammenlignes med de børn og familier vi arbejder **med og for** her i Gladsaxe kommune. Vi håber vi har givet nogle af de vigtigste pointer videre. Hvis nogen har fået appetit på at høre mere, så er I naturligvis velkomne til at kontakte os.

Det er måske lidt for tidligt at sige noget om, hvilken betydning det har fået for os i vores daglige arbejde, men vi har indtil videre delt vores oplevelser og tanker fra turen med vores kolleger i Familie og ungecentret og vi prøver måske at tænke og agere endnu mere helhedsorienteret end vi gjorde før. Vi prøver at tænke begrebet omsorg mere ind i vores dagligdag, uden at tage ansvaret fra folk, tænke inkludering, og komplekse løsninger til komplekse problemstillinger. Vi har fået mange input der stadig skal have tid til at blive bearbejdet og integreret i vores arbejde.

Derfor en stor tak til Gladsaxe Kommune og tak til Paisley.

Alice Rohbeck, Anders Juhl, Charlotte Sommerfeldt, Judith Andersen og Torben Pedersen Skovby, Team 1 fra Familie- og Ungecentret